

SPRAWOZDANIE MERYTORYCZNE

POLSKIEGO TOWARZYSTWA OCHRONY PTAKÓW
z siedzibą w Białowieży ul. Kolejowa — Wejmutka

za 2015 rok

Sprawozdanie zostało sporządzone w oparciu o przepisy rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 8 maja 2001 roku, w sprawie ramowego zakresu sprawozdania z działalności fundacji (DZ.U.01.50.529).

1. INFORMACJE PODSTAWOWE

Polskie Towarzystwo Ochrony Ptaków (zwane dalej PTOPTOP) z siedzibą w Białowieży, ul. Kolejowa — Wejmutka, zostało zarejestrowane w Rejestrze Stowarzyszeń, Sądu Rejonowego w Białymstoku XII Wydziału Gospodarczego KRS pod numerem 0000082995 w dniu 22.01.2002 r.

REGON 050040006

NIP 543-11-81-345

Zarząd PTOPTOP:	Imię i nazwisko
Prezes	Tomasz Kułakowski
Wiceprezes	Przemysław Bielicki
Skarbnik	Renata Zalewska
Członek Zarządu	Andrzej Pobiedziński
Członek Zarządu	Andrzej Gabiński

Od 24 października:

Zarząd PTOPTOP:	Imię i nazwisko
Prezes	Jarosław Chyra
Wiceprezes	Robert Kapowicz
Skarbnik	Andrzej Gabiński
Członek Zarządu	Emilia Menderska
Członek Zarządu	Miszo Kocew
Członek Zarządu	Ewa Kozłowska
Członek Zarządu	Grzegorz Grygoruk

Celem PTOPTOP (wg statutu) jest:

1. Ochrona ptaków, ze szczególnym uwzględnieniem ochrony ich siedlisk.
2. Poznawanie stanu i obserwowanie zmian awifauny.
3. Szerzenie wiedzy na temat ptaków, zagrożeń ich bytowania i możliwości ochrony

Cele powyższe PTOPTOP (wg statutu) osiąga przez:

- Podejmowanie i uczestniczenie w działaniach prawnych chroniących ptaki, miejsca ich występowania i wszelkie niezbędne im do życia elementy środowiska przyrodniczego.
- Sprawowanie nadzoru i zarządzanie prawnymi formami ochrony przyrody.
- Ochronę czynną rozumianą m.in. jako:
 - a) zabezpieczanie, konserwację i budowę miejsc lęgowych,
 - b) zabezpieczanie i kształtowanie lęgowisk, żerowisk, noclegowisk oraz innych miejsc występowania ptaków,

- c) zabezpieczanie i kształtowanie miejsc i siedlisk w których występują gatunki fauny i flory stanowiące pokarm ptaków lub wpływające w inny sposób na populacje ptaków lęgowych i wędrownych,
- d) wykupywanie i wydzierżawianie gruntów stanowiących lęgowiska, żerowiska, noclegowiska i inne miejsca występowania ptaków,
- e) prowadzenie gospodarstw: rolnego, rybackiego i leśnego,
- f) możliwość refundowania właścicielom, dzierżawcom i użytkownikom nieruchomości
- g) strat wynikających z:
 - gniazdowania i żerowania ptaków,
 - użytkowania przez nich gruntów w sposób zgodny z zaleceniami PTOP.
- Edukację i udział w tworzeniu naukowych podstaw ochrony przyrody ze szczególnym
 - uwzględnieniem ptaków oraz ich siedlisk realizowane m.in. poprzez:
 - b) monitoring, badania naukowe i gromadzenie dokumentacji,
 - c) organizowanie i uczestniczenie w spotkaniach, warsztatach, konferencjach i szkoleniach.
 - d) prowadzenie lekcji, zajęć szkolnych i obozów,
 - e) promowanie i upowszechnianie wiedzy.
- Upowszechnianie zasad zrównoważonego rozwoju ze szczególnym uwzględnieniem rozwoju obszarów wiejskich.
- Współpracę z instytucjami oraz osobami prawnymi i fizycznymi, które wyrażą chęć wspólnej realizacji celów PTOP.
- Powoływanie fundacji.
- Zatrudnianie osób fizycznych.
- Prowadzenie działalności gospodarczej w rozmiarach służących realizacji celów statutowych.

2. ZASADY, FORMY I ZAKRES DZIAŁALNOŚCI STATUTOWEJ

Działalność statutowa PTOP w 2015 roku była prowadzona poprzez realizację przedsięwzięć z zakresu ochrony siedlisk ptaków, prowadzenie gospodarstwa rolnego, zakup i dzierżawę nieruchomości przyrodniczo cennych, wykonywanie badań, opracowań i ekspertyz przyrodniczych, edukację dzieci i młodzieży w szkołach oraz szeroko rozumianego społeczeństwa w Stacjach Terenowych PTOP w Żywkowie (woj. warmińsko- mazurskie) oraz Białowieży i Kalitniku (woj. podlaskie), współpracę z organami administracji rządowej, samorządowej i leśnej, a także doradztwo w zakresie działalności i inwestycji środowiskowych mających wpływ na ptaki i ich siedliska.

Projekty realizowane w 2015

roku w ramach działalności statutowej – nieodpłatnej, wg na metody osiągnięcia celów statutowych:

- *Podejmowanie i uczestniczenie w działaniach prawnych chroniących ptaki, miejsca ich występowania i wszelkie niezbędne im do życia elementy środowiska przyrodniczego.*
 - a) uczestnictwo w konsultacjach społecznych PZO dla obszaru Natura 2000 Puszcza Białowieńska,
 - b) konsultacje społeczne Lokalnej Strategii Rozwoju LGD „Puszcza Białowieńska” i „Puszcza Knyszyńska” opracowywanej na lata 2014-2020,
 - c) konsultacje społeczne w sprawie ubiegania się o derogację na użycie środków chemicznej ochrony roślin w 28 nadleśnictwach w RDLP w Białymstoku,
 - d) konsultacje społeczne aneksu do Planu Urządzenia Lasu (PUL) Nadleśnictwa Białowieża (dotyczącego zwiększenia wycinki drzew w związku z trwającą gradacją kornika drukarza),
 - e) uczestnictwo w kolacji „Niech Żyją!” działającej na rzecz zniesienia odstrzały 13 gatunków ptaków łownych oraz konsultującej zmiany w nowym prawie łowieckim,
 - f) kontrola realizacji porozumienia z UG w Tykocinie dotyczącego wstrzymania prac w kopalni w Tykocinie w związku ze niszczeniem siedlisk lęgowych żołą w 2013 r.,

- g) zaskarżenie do WSA w Białymstoku decyzji Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Białymstoku z dnia 1 kwietnia 2015 r., znak: 408.13/F-1/6/15, utrzymującej w mocy decyzję organu I instancji (Wójta Gminy Czyże) z 12 grudnia 2014 r., znak: PP.6220.1.2012, o ustaleniu środowiskowych uwarunkowań dla przedsięwzięcia polegającego na budowie, w obrębie miejscowości Czyże, Zbucz, Morze, Rakowicze – Gmina Czyże oraz Szczyty Dzieciołowo, Szczyty Nowodwory – Gmina Orla, parku elektrowni wiatrowych, o mocy do 5 MW każda, maksymalnej ich wysokości do 210 m n.p.t., wraz z infrastrukturą towarzyszącą oraz przyłączem – sprawa zakończona 1 marca 2016 r. poprzez uchylenie przez sąd ww. decyzji.
- h) współuczestnictwo wraz z Nadleśnictwem Waliły w przygotowaniu zadań ochronnych dla rezerwatu przyrody „Rabinówka”, czego efektem jest Zarządzenie nr 26/2015 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku z dnia 26 czerwca 2015 r.,
- i) współuczestnictwo wraz z Nadleśnictwem Augustów w przygotowaniu zadań ochronnych dla rezerwatu przyrody „Kurjańskie Bagno”, czego efektem jest Zarządzenie nr 7/2016 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku z dnia 9 lutego 2016 r.,
- j) podjęcie wspólnej inicjatywy z Nadleśnictwem Waliły, KŁ Cietrzew, Kopalnią Torfu WOKAS dotyczącej zaprojektowania i wybudowania dwóch przepustów rurowych umożliwiających migrację zwierząt na rowie melioracyjnym zlokalizowanym na gruncie nadleśnictwa.

Działalność zlecona związana z opracowywaniem raportów oddziaływania na środowisko w zakresie awifauny:

- a) monitoring przyrodniczy:
 - na zlecenie Urzędu Miasta Puławy przygotowanie inwentaryzacji lęgowych ptaków doliny Wisły na odcinku od rezerwatu „Krowia Wyspa” w Kazimierzu Dolnym do miejscowości Gołęb.
- **Sprawowanie nadzoru i zarządzanie prawnymi formami ochrony przyrody.**
 - a) dzierżawa od Mazurskiego Parku Krajobrazowego 30,00 ha gruntów na terenie użytku ekologicznego „Sątopy-Samulewo” oraz wykonywanie zabiegów ochronnych,
 - b) dzierżawa 158,41 ha gruntów od Nadleśnictwa Waliły zlokalizowanych na terenie rezerwatu przyrody „Rabinówka” oraz wykonanie zabiegów ochronnych,
 - c) dzierżawa 33,28 ha gruntów od Gminy Białowieża w dolinie rzeki Narewka zlokalizowanych na terenie Natura 2000 Puszcza Białowieża oraz wykonywanie zabiegów ochronnych,
 - d) dzierżawa 18,44 ha gruntów od osób prywatnych na terenie Natura 2000 Puszcza Knyszyńska celem kształtowania żerowisk orlika krzykliwego.
- **Ochronę czynną ptaków, ich lęgowisk, żerowisk, miejsc koncentracji w trakcie wiosennej i jesiennej migracji oraz miejsc zimowania:**
 - a) zakup 70,5342 ha w ostojach ptaków: „Puszcza Knyszyńska”, „Rabinówka” i „Górna Narew”,
 - b) rehabilitacja i wypuszczanie na wolność po udzieleniu pomocy weterynaryjnej osłabionych ptaków oraz przekazywanie do specjalistycznych ośrodków rannych ptaków dostarczonych do Sekretariatu PTOP w Białymstoku.
 - c) realizacja projektów:

WOJ. WARMIŃSKO - MAZURSKIE

Kampania „Ratuj Kwiecewo”

Termin realizacji: od 01.01. - 31.12.2015

Finansowanie projektu: środki własne.

Zadania wykonane w ramach projektu to:

- prowadzenie strony internetowej www.ratujkwiecewo.pl,
- zbiórka środków finansowych na wykup gruntów na terenie Ostoi,
- bieżące uzgodnienia z lokalną społecznością oraz Regionalną Dyрекcją Ochrony Środowiska w Olsztynie i Wojewódzkim Zarządem Melioracji i Urządzeń Wodnych w Olsztynie,

Ochrona rybitw na Warmii i Mazurach

Termin realizacji: od 01.01.-31.10.2015

Finansowanie projektu: Unia Europejska ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Infrastruktura i Środowisko (Instytucja wdrażająca CKPŚ) i Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

Zadania wykonane w ramach projektu to:

- monitoring populacji rybitw na terenie województwa warmińsko-mazurskiego,
- remont grobli wokół stawów w Nerwiku
- rozbudowa sztucznej wyspy w Pieckach
- dodruk załadek do książek z rysunkami rybitw

Ochrona żółwia błotnego (*Emys orbicularis*) w województwie warmińsko-mazurskim. Etap I i II.

Termin realizacji: od 01.01. - 31.01.2015

Finansowanie projektu: Unia Europejska ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Infrastruktura i Środowisko (Instytucja wdrażająca CKPŚ) i Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

Zadania wykonane w ramach projektu to:

- wykonanie Sprawozdania z osiągnięcia efektu ekologicznego przedsięwzięcia.

Ptaki Jeziora Śniardwy

Termin realizacji: 12.03-16.12.2015

Finansowanie projektu: Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Olsztynie

- przeprowadzenie całorocznego monitoringu ornitologicznego jeziora Śniardwy.

WOJ. PODLASKIE

Czynna ochrona cietrzewia na terenie obszaru specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 Puszcza Knyszyńska – etap II

Termin realizacji: od 01.01. - 31.12.2015

Finansowanie projektu: Unia Europejska ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Infrastruktura i Środowisko (Instytucja wdrażająca CKPŚ) i Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

Zadania wykonane w ramach powyższego projektu w okresie sprawozdawczości to:

- wybudowanie 8 szt. progów, 26 szt. brodów, 4 szt. przepustów, 20 szt. zastawek oraz zasypywanie 725 mb rowów melioracyjnych na terenie ostoi cietrzewia Rabinówka,
- wykonanie oceny liczebności cietrzewia na terenie 8 czynnych tokowisk cietrzewia, spośród 19 tokowisk zlokalizowanych na terenie Puszczy Knyszyńskiej, wykonanie raportu dotyczącego liczebności populacji cietrzewia w Puszczy Knyszyńskiej,
- wykonanie prac geodezyjnych oraz oznaczenie gruntów PTOP stanowiące ostoje ptaków na terenie miejsc występowania cietrzewi (Niecka Gródecko-Michałowska),

Strona

- wykoszenie kosiarką bijakową 36,23 ha gruntów należących do Nadleśnictwa Krynki, w ostoi cietrzewia,
- kształtowanie biotopu cietrzewia poprzez mechaniczne usunięcie zakrzaczeń wierzby wraz z ich karpinami na powierzchni 1,26 ha, na działce należącej do PTOP, nr 50/4 obręb Oziabły, gmina Michałowo,
- odtworzenie naturalnych luk w ostoi cietrzewia poprzez ręczne usunięcie odrostów brzozy i olch wraz z pozostałościami po karpinach na powierzchni 6,3376 ha zlokalizowanej na terenie rezerwatu przyrody „Gorbacz”, działka o nr ew. 3/6 obręb Barszczewo, gmina Michałowo,
- zakup 55,0242 ha ziemi zlokalizowanej w ostoi cietrzewia Rabinówka (obręb Oziabły, Kuryły, Kuchmy, Kobylanka, Lewsze, Żednia gmina Michałowo oraz obręb Gródek gmina Gródek),
- zakup przyczepy do transportu siana do Stacji Terenowej w Kalitniku,
- wykonanie serwisu i naprawy maszyn rolniczych zakupionych w I i II etapie projektu cietrzewiowego, będących na stanie w Stacji Terenowej w Kalitniku,
- zakup 5 klaczy koników polskich do Stacji Terenowej w Kalitniku,
- wybudowanie w Kalitniku trwałego ogrodzenia łąk przeznaczonych pod wypas dla koników polskich o łącznej długości 5 530 mb; zakup kompletnego, okresowego ogrodzenia pastwiska, o łącznej długości ok. 205 mb; wybudowanie dwóch odłowni o łącznej dł. 150 mb; wykonanie dwóch studni i wyposażenie ich w urządzenia pompujące wodę; zakup pompy spalinowej do pompowania wody; zakup dwóch poidel dla koni; wykonanie ciągu komunikacyjnego wokół ogrodzonej działki,
- wybudowanie pieca kaflowego w budynku gospodarczym w Stacji Terenowej PTOP, jako źródła ogrzewania,
- wybudowanie częściowo osłoniętej wiaty na maszyny rolnicze w zabudowie zagrodowej w Kalitniku,
- zakup 2 fotopułapek do monitorowania tokowisk cietrzewia,
- zakup urządzenia GPS,
- zakup 10 szt. diverów i instalacja ich na terenie rezerwatu przyrody „Rabinówka”,
- wykonanie raportu dotyczącego otrzymanych wyników przeprowadzonych obserwacji hydrologicznych na obszarze rezerwatu przyrody Rabinówka w roku hydrologicznym 2015,
- zebranie materiału genetycznego (pióra, odchody, tkanki) w ilości 300 prób cietrzewia w krajowych ostojach w celu przyszłej reintrodukcji bądź zasilenia istniejącej populacji w Puszczy Knyszyńskiej,
- współpraca z KŁ Cietrzew w ramach odstrzału drapieżników,
- redukcja 150 drapieżników w ostoi cietrzewia Rabinówka,
- przygotowanie raportu podsumowującego określającego metodykę prac w terenie, jak i prac kameralnych, uzyskane wyniki, powiązania genetyczne pomiędzy krajowymi populacjami, wskazanie propozycji koniecznych do realizacji działań ochronnych, określeniu populacji źródłowej dla populacji cietrzewia w Puszczy Knyszyńskiej w przypadku przyszłej reintrodukcji gatunku,
- zorganizowanie 6 workcampów dla 60 wolontariuszy w Stacji Terenowej w Kalitniku,
- zakup gadżetów-pamiątek dla uczestników workcampów w postaci 72 kubków i 6 książek o tematyce ornitologicznej,
- zorganizowanie konferencji podsumowującej realizację projektu w Supraślu,
- prowadzenie strony internetowej projektu,
- zakup laptopa wraz z oprogramowaniem do Stacji Terenowej w Kalitniku.

Kanalizacja ruchu turystycznego na obszarze Natura 2000 Puszcza Białowieska

Termin realizacji: od 01.01. - 31.07.2015

Albionade

Strona

[Handwritten signatures and initials]

Finansowanie projektu: Unia Europejska ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Infrastruktura i Środowisko (instytucja wdrażająca CKPŚ) i Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

Zadania wykonane w ramach projektu to:

- wykonanie i montaż 21 tablic edukacyjnych na terenie Białowieskiego Parku Narodowego,
- wykonanie i montaż 10 tablic edukacyjnych w Białowieży,
- wykonywanie i montaż 12 tabliczek pamiątkowych,
- opracowanie sprawozdania z osiągnięcia efektu ekologicznego przedsięwzięcia.

Ochrona orlika krzykliwego na wybranych obszarach Natura 2000

Termin realizacji: od 01.01. – 31.10.2015

Finansowanie projektu: Instrument finansowy LIFE+ i Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

Zadania wykonane w ramach projektu to:

- sporządzenie raportu końcowego z realizacji projektu (maja 2015 r.) oraz przygotowywanie odpowiedzi na pytanie KE do wspomnianego raportu (październik 2015 r.).

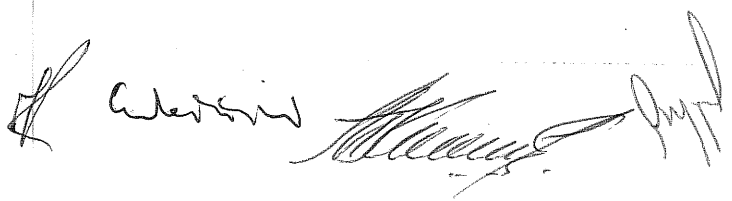
Czynna ochrona dubelta *Gallinago media* w obszarze Natura 2000 Dolina Górnej Narwi

Termin realizacji: od 01.01. – 31.12.2015

Finansowanie projektu: Instrument finansowy LIFE+ i Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, współfinansowanie Vogelschutz-Komitee.V.

Zadania wykonane w ramach projektu to:

- wykup gruntów w Dolinie Górnej Narwi –15,51 ha,
- uzyskano pełną dokumentację projektową wraz z pozwoleniami na budowę 8 brodów oraz remont 5,4 km dróg w obszarze Natura 2000 Dolina Górnej Narwi,
- wybudowano 3 brody oraz wyremontowano odcinek drogi zlokalizowane w obrębach Koźliki, Ryboły i Kaniuki; wybudowano 4 brody zlokalizowane w obrębie Trześcianka; rozpoczęto budowę 4 brodów oraz remont ok. 5 km dróg gruntowych zlokalizowanych w obrębach Narew, Trześcianka, Kaczały, Puchły.
- oznaczenie geodezyjne gruntów przeznaczonych do odtwarzania,
- wykonano dokumentację projektową oraz uzyskano pozwolenie na budowę platformy obserwacyjnej oraz rozstrzygnięto zapytanie ofertowe na budowę ww. platformy. Pod koniec roku rozpoczęto jej budowę.
- wybudowano łącznie 9,05 km ogrodzeń, ogrodzona została powierzchnia ok. 65 ha. Zakupiono również 700 m ogrodzenia przenośnego,
- zakupiono 5 krów rasy polska czerwona,
- zmontowanie diaporamy o dubelcie,
- wykoszenie 125,86 ha łąk w ramach odtwarzania siedlisk dubelta,
- odczytanie w terenie 24 szt. rejestratorów zmian poziomu wody na obszarze Natura 2000 Dolina Górnej Narwi,
- ustawienie w terenie 3 dużych tablic informacyjnych oraz 6 małych tabliczek przy brodach i odtwarzanych w projekcie łąkach,
- uzyskanie raportów częściowych z monitoringu entomologicznego, hydrologicznego oraz ornitologicznego dubelta w OSO Dolina Górnej Narwi,
- zakup 2 fotopułapek,
- zorganizowanie spotkania Komitetu Sterującego oraz wizyty monitorującej Komisji Europejskiej,

- odebrano raport częściowy z oceny wpływu społeczno-gospodarczego działań realizowanych w ramach projektu na lokalną gospodarkę i społeczeństwo oraz przywrócenie funkcji ekosystemu: raport otwarcia,
- bieżące uzupełnianie strony internetowej projektu w wersji polskiej i angielskiej,
- wydanie kalendarza na 2016 r. (1 000 szt.),
- zorganizowanie konkursu i wystawy fotograficznej pn. "Sianokosy nad Narwią",
- zorganizowanie imprezy plenerowej pn. "Sianokosy nad Narwią",
- współpraca z fundacją Natura International Polska w tworzeniu krajowego programu ochrony dubelta oraz wykonaniu inwentaryzacji dubelta w Dolinie Górnej Narwi, zebraniu danych telemetrycznych i wykonaniu badań siedliskowych zaplanowanych na 2015 r.

Wszystkie wyżej opisane projekty zawierały zadania:

- prowadzenie rozliczeń, składanie sprawozdań finansowych,
- bieżące uzgodnienia, uzyskanie wszystkich niezbędnych pozwoleń, prowadzenie korespondencji.

Opracowanie i złożenie wniosków o dotację:

- „Ochrona bociana białego w północno-wschodniej Polsce” - do funduszu LIFE+ i NFOŚiGW;
- ***prowadzenie gospodarstw: rolnego, rybackiego i leśnego,***
 - a) prowadzenie zabiegów ochronnych poprzez użytkowanie rolnicze ok. 800 ha gruntów stanowiących własność PTOP oraz dzierżawionych, przy wykorzystaniu dopłat obszarowych i z tytułu realizacji programu rolnośrodowiskowego,
 - b) prowadzenie gospodarstwa rolnego z hodowlą polskiej czerwonej krowy oraz konika polskiego w Żywkowie (woj. warmińsko-mazurskie) tj. w największej kolonii lęgowej bociana białego w Polsce, w tym: naprawa 500 m bieżących ogrodzenia na pastwiskach, odnowienie 6 ha łąk, utwardzenie 200 m² podwórka, ogłowienie 4 wierzb,
 - c) prowadzenie gospodarstwa rolnego z hodowlą konika polskiego w Białowieży i Kalitniku (woj. podlaskie), zakup 4 koników polskich do ST Kalitnik,
 - d) współpraca z rolnikami prowadzącymi hodowlę naszego bydła rasy Polska Czerwona Krowa (Tykocin, Puchły, Masiewo, Janowo, Rogowo) oraz naszych koników polskich (Supraśl, Ancuty, Tatarowce, Downiewo).
- ***edukację i udział w tworzeniu naukowych podstaw ochrony przyrody ze szczególnym uwzględnieniem ptaków oraz ich siedlisk realizowaną poza wyżej opisanymi projektami:***
 - a) monitoring, badania naukowe i gromadzenie dokumentacji:
 - inwentaryzacja kolonii czapli siwej na obszarze woj. podlaskiego,
 - badanie sukcesu lęgowego w 8 koloniach czapli siwej na Nizinie Północnopodlaskiej,
 - inwentaryzacja i badanie sukcesu lęgowego kolonii czapli białej na Jez. Gaładuś,
 - badanie sukcesu lęgowego orlika krzykliwego na powierzchni badawczej w Puszczy Knyszyńskiej przygotowanie publikacji: Liczebność, zagęszczenie i sukces lęgowy orlika krzykliwego Clanga pomarina w Puszczy Knyszyńskiej w latach 1999–2015,
 - badanie dynamiki liczebności gniazd w kolonii lęgowej gawrona w Białymstoku,
 - badania populacji zimującej srokosza na wybranych powierzchniach na Nizinie Północnopodlaskiej,
 - badanie sukcesu lęgowego orlika krzykliwego wokół polan osadniczych w Puszczy Białowieskiej,

- inwentaryzacja sów w Białymstoku,
- monitoring kolonii gawrona w Białymstoku,
- monitoring derkacza w Białymstoku,
- monitoring populacji bociana białego w gminie Grajewo,
- badanie czynników warunkujących zasiedlenie gniazd bociana białego przez inne gatunki ptaków,
- badania na żerowaniu batalionów na gruntach ornych,
- badania na żerowaniu bociana białego w lasach,
- badania nad zawartością metali ciężkich w skorupach jaj czapli siwej,
- badania telemetryczne rycyków na Niece Gródecko-Michałowskiej,
- analiza kart gniazdowych błotniaka stawowego (z całej Polski),
- opracowanie danych na temat przylotów ptaków na północne Podlasie (planowana analiza statystyczna),
- opracowanie i podsumowanie zgromadzonych informacji na temat stanowisk lęgowych żolny na Nizinie Północnopolaskiej (artykuł przekazany do redakcji *Ornis Polonica*: Zbyryt A. Rozwój populacji lęgowej żolny na Nizinie Północnopolaskiej),
- publikacja prac pod afiliacją PTOP:
 1. Zbyryt A. 2015. Gniazdowanie dymówek *Hirundorustica* w krytych parkingach galerii handlowych. *Ornis Polonica*, 56: 51–56.
 2. Mitrus C., Zbyryt A. 2015. Wpływ polowań na ptaki i sposoby ich negatywnego oddziaływania. *Ornis Polonica*, 56: 309–327.
 3. Zbyryt A., Kapowicz E., Bzoma S. 2015. Druga największa kolonia czapli białej *Ardea alba* w Polsce. *Chrońmy Przyrodę Ojczyzn*, 71 (6): 454–459,
 4. Zbyryt A. 2015. Fotografowanie ptaków – aspekt prawny. *Ptaki Polski* 3: 22–25.
- b) organizowanie i uczestniczenie w spotkaniach, warsztatach, konferencjach i szkoleniach:
 - udział w międzynarodowej konferencji naukowej „Sokolnictwo – wpływ na bioróżnorodność i dziedzictwo kulturowe w Polsce i w Europie” – Supraśl, 16-17 października 2015.
 - wygłoszenie prezentacji pt.: „Ochrona bociana białego – wyzwania” na konferencji prasowej podsumowująca projekt pn. „Ochrona bociana białego na obszarze Podlaskiego Szlaku Bocianiego poprzez kampanię informacyjno-edukacyjną” (patronat PTOP).
- c) promowanie i upowszechnianie wiedzy:
 - organizacja 2 wycieczek ornitologicznych nad Biebrzę dla mieszkańców Białegostoku i okolic,
 - prowadzenie zajęć z dziećmi w przedszkolach i szkołach podstawowych, prowadzenie zajęć z dziećmi w przedszkolach, szkołach podstawowych,
 - patronat nad konkursami ornitologicznymi organizowanymi w przedszkolach i w szkołach podstawowych w Białymstoku,
 - wsparcie udziału członkiń PTOP w Rajdzie Ptasiarzy 2015,
 - organizacja zjazdu członków PTOP i sympatyków ptaków w Białowieży,
 - wydanie Biuletynu Informacyjnego PTOP,
 - prowadzenie stron internetowych www.ptop.org.pl oraz www.ratujkwiecewo.pl promujących ptaki oraz ideę ich ochrony,
 - prowadzenie witryn PTOP, *Bociania Wieś Żywkowo* i *Ratuj Kwiecewo* na portalu społecznościowym Facebook,
 - utworzenie i prowadzenie blogu nt. prowadzonej przez PTOP hodowli konika polskiego <http://konikipolskie.wix.com/ptop>,
 - uczestnictwo w PTASIM PIKNIKU w Krynicy Morskiej w ramach Europejskich Dniach Ptaków (3-4.10.2015),
 - uczestnictwo w imprezie dla osób niepełnosprawnych „Piknik dla każdego” w Białymstoku

Strona

- uczestnictwo w festynie na pożegnanie lata w Sokółce,
- udział w cyklu audycji Polskiego Radia Białystok pt. „Kto pyta nie błądzi” (ok. 10 odcinków),
- bieżąca współpraca z mediami lokalnymi i ogólnopolskimi, np. z Gazetą Wyborczej, Kurierem Porannym, Współczesną, Radiem Białystok, TVN, TVP Białystok,
- udostępnienie wystawy fotograficznej dotyczącej biologii i ekologii cietrzewia – Hotel Knieja w Supraślu, Centrum Edukacji Ekologicznej w Ełku,
- prezentacja głównych założeń projektu dotyczącego ochrony cietrzewia w Puszczy Knyszyńskiej i rezultatów ekologicznych tego przedsięwzięcia w Centrum Edukacji Ekologicznej w Ełku,
- utworzenie Zespołu Roboczego ds. hodowli konika polskiego.

d) realizacja projektów:

Centrum Edukacyjno - Informacyjne w Żywkowie

Termin realizacji: 01.05. - 30.09.2015

Finansowanie projektu: środki własne

Zadania wykonane w ramach projektu to:

- prowadzenie punktu informacji przyrodniczej

Przeprowadzenie działań edukacyjnych nt. bioróżnorodności biologicznej terenów rolniczych w powiecie hajnowskim, województwo: podlaskie na zlecenie **Towarzystwa Przyrodniczego „Bocian”** w ramach projektu pn. **„Poła tętniące życiem – kampania na rzecz ochrony różnorodności biologicznej w krajobrazie rolniczym”**

Termin realizacji: 18.04. - 31.12.2015

Finansowanie projektu: Islandia, Lichtensteinu i Norwegii w ramach funduszy EOG

Zadania wykonane w ramach projektu to:

- spotkanie z nauczycielami w Hajnówce,
 - zajęcia promujące pakiet 40 godzin lekcyjnych w jednostkach w Hajnówce: ZS z Dodatkową Nauką Języka Białoruskiego, ZS nr 3 SP nr 6, Przedszkole nr 1, SP nr 3w, Narewce: ZS, Publiczne Gimnazjum, Narwi: Zespół Szkolno-Przedszkolny, Gimnazjum im. Apb. gen. dyw. Mirona Chodakowskiego,
 - pokazy filmu promującego projekt: świetlice wiejskie w Lewkowie Starym, Krzywcu, Lachach, Gminny Ośrodek Kultury w Narewce,
 - udział w festynach: Narewka - piknik rodzinny "Czas na zdrowie - aktywność jest w nas", Białowieża Dzień Międzynarodowy Bioróżnorodności, Kleszczele Festyn rodzinny, Narew Kupalle 2015 – Noc Kupaly w Narwi,
 - przedsięwzięcia autorskie: warsztaty - budowa domków dla trzmieli, wycieczka ornitologiczna (okolice zbiornika Siemianówka).
- *współpracę z instytucjami oraz osobami prawnymi i fizycznymi, które wyrażą chęć wspólnej realizacji celów PTOP:*

- a) Uniwersytet w Białymstoku – Koło Naukowe Biologów,
- b) Uniwersytet Gdański.

3.

Działalności gospodarczej Towarzystwo nie prowadzi.

4.

Strona
Allanowski

[Handwritten signatures]

Przeciętne zatrudnienie w roku 2015 wyniosło 13,5 osób zatrudnionych na umowę o pracę, w tym: dyrektor Sekretariatu PTOPI, księgowia oraz kierownicy projektów, zarządcy, asystenci i pracownicy techniczni.

Gratyfikacji jubileuszowych pracownikom nie wypłacano.

Członkowie Zarządu nie są zatrudnieni w Towarzystwie

Towarzystwo nie udzielało pożyczek.

Towarzystwo nie nabyło żadnych obligacji ani udziałów i akcji w spółkach prawa handlowego.

W roku 2015 nabyto:

- a) **grunty:** o łącznej pow. 70,5342 ha, na zabezpieczenie realizacji celów statutowych Towarzystwa,
- b) **maszyny:** przyczepa do przewozu siana.

W roku 2015 wybudowano lub ujawniono środki trwałe:

- a) **hydrobudowle:** 8 szt. progów, 26 szt. brodów, 4 szt. przepusty, 20 szt. zastawek (rezerwat przyrody Rabinówka),,
- b) **inne:** wiata na maszyny rolnicze w Kalitniku, ogrodzenia stałe pastwisk na dł. 5 530 mb.

5.

W 2015 roku PTOPI składało:

- deklaracje miesięczne VAT - 7, a na zakończenie roku PIT-4R, PIT-8AR, CIT-D, CIT-8 i CIT-8/0,
- deklaracje na podatek rolny, leśny i od nieruchomości,
- informacje o zakresie korzystania ze środowiska oraz o wysokości należnych opłat.

6.

W 2015 roku przeprowadzone zostały bieżące kontrole realizowanych projektów finansowanych z funduszu Life+ i NFOŚiGW oraz Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko i NFOŚiGW. Miała miejsce też kontrola NIK.

Innych kontroli nie prowadzono.

Przeprowadzono badania bilansu za rok 2014.

PREZES

Jarosław Chyra

CZŁONEK ZARZĄDU

Emilia Menderska

WICEPREZES

Robert Kapowicz

SKARBNIK

Andrzej Gabiński

CZŁONEK ZARZĄDU

Ewa Kozłowska

CZŁONEK ZARZĄDU

Grzegorz Paweł Grygoruk

CZŁONEK ZARZĄDU

Miszo Kócew